

NAPOVED INTEGRALNE SERIJE:

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja

V čedalje večji meri se soočamo z mnogoterimi, raznolikimi izzivi – od svetovnih do evropskih, slovenskih, lokalnih; od podnebnih sprememb do ekonomskih problemov.

Zato je nujen drugačen pogled na svet okrog nas, nov način razmišljanja in delovanja, preseganje kalupov...

Celosten pogled, ki nam bo pomagal, da elemente, ki jih že imamo, vidimo v novi luči, na drugačen in celosten način povežemo, prepletamo, stkemo – PAMETNO INTEGRIRAMO.

Drobce rešitev, ki bodo dobre za vse, imamo pred seboj, živimo z njimi – tu, v Sloveniji in Evropi.

Ker »nič ni tako praktično kot dobra teorija« (Lewin), predstavljamo NAČELA, po katerih je mogoče oblikovati nov, celosten konceptualen okvir; pravzaprav lahko vodijo do različnih teorij.

In ta načela nas lahko pripeljejo do TEORIJE INTEGRALNEGA RAZVOJA avtorjev Ronnieja Lessema in Alexandra Schiefferja.

Praktični primeri njene uporabe z odličnimi praksami (večina iz Slovenije) in novi integralni koncepti bodo sestavljali večino od 100 nadaljevanj v seriji »S pametno integracijo do trajnostnega razvoja«. Objavljali jih bomo v naslednjih nekaj mesecih, praviloma vsak dan od ponedeljka do petka. S pomembnim sporočilom, da je nujno pametno povezati številna prizadevanja in potencialne za trajnostni razvoj v okviru EU.

Med drugim smo pristop integralnih svetov uporabili pri snovanju novega, trajnostnega modela razvoja za našo državo - poimenovali smo ga Integralna zelena Slovenija. Predstavili smo ga v knjigi **Integral Green Slovenia** (Routledge, 2016), ki smo jo uredili dr. Darja Piciga, prof. Alexander Schieffer in prof. Ronnie Lessem, napisalo pa poleg nas še 42 slovenskih avtorjev. Z Integralno serijo se odzivamo na številne pobude, da bi imeli čimveč gradiv o Integralni zeleni Sloveniji tudi v domačem jeziku.

In integralna zelena pot lahko prispeva tudi k prihodnosti Evrope.

O vsem tem nas bo v prihodnjih mesecih pisalo več deset avtorjev knjige in drugih integralnih mislecev.

Vse to prvič celostno v slovenskem jeziku in edinstveno v svetovnem merilu.

Prijazno vabljeni k prebiranju, razmišljanju in ustvarjalni uporabi!

Dr. Darja Piciga

OSEMNAJSTI TEDEN

S pametno integracijo do trajnostnega razvoja – 90. nadaljevanje

20. 7. 2018

90. Od osnovnih integralnih prikazov do CARE modela v vzgoji in izobraževanju

V 89. nadaljevanju, tretjem prispevku iz tematskega sklopa o vzgoji in izobraževanju za trajnostni razvoj, nam je raziskovalka in predavateljica Biotehniškega centra Naklo dr. Liliana Vižintin predstavila, kako v tem centru uporabljajo integralne modele pri pripravi strategije družbene odgovornosti in v mednarodnem projektu *Life from soil*, ki je obravnaval tla na osnovi integralnega in interdisciplinarnega pristopa. Ta edinstvena ustanova z vsemi razvejanimi dejavnostmi je podrobneje opisana v 12. poglavju knjige **Integral Green Slovenia**¹.

Slika desno: Obogaten logotip BC Naklo

¹ Milena Maček Jerala, Liliana Vižintin & Marijan Pogačnik: Chapter 12. Secondary and Tertiary Education for Sustainable Development Biotechnical Centre Naklo as a CARE-ing Institution. Str. 180 – 191.

Zakaj edinstvena? Ker je hkrati šola (srednja in višja strokovna šola), center za aplikativne raziskave in prenos tehnologij v gospodarstvo, izobraževalni center za odrasle in izobraževalna ekološka kmetija, dobro povezana z lokalno skupnostjo. Raziskovalne dejavnosti vključujejo tudi mednarodno sodelovanje, pri čemer se narava in kultura spet povezujeta z znanostjo in podjetništvom. Področja izobraževanja in raziskovanja, na katerih se odlikuje BC Naklo – od hortikulture in naravovarstva do mlekarstva in ekološkega kmetijstva – so nakazana na zgornji sliki (obogaten logotip). Vrste dejavnosti in pomembni elementi integralnega modela pa so razvidni iz spodnje slike.²

Zgornja slika: Osnovni integralni model BC Naklo (povzet po 12. poglavju knjige *Integral Green Slovenia*)

Vizijo centra so leta 2015 zapisali takole: »Biti želimo kvalitetna izobraževalna, raziskovalna in razvojna ustanova, ki postavlja v ospredje občutek za naravo, skrb za pridelavo in predelavo zdrave hrane ter skrb za urejenost okolja v sodelovanju z gospodarstvom. Spodbujati želimo podjetnost in inovativnost ter skrbeti za osebni razvoj in prijazno delovno okolje zaposlenih.«

Želijo imeti pozitiven vpliv na razvoj podeželja in lokalne skupnosti. Hkrati so spoznali, da samo preko sinergičnega delovanja z lokalno skupnostjo, podjetji in nevladnimi organizacijami lahko realizirajo svojo integralno zeleno vizijo.

Novejši izziv jim predstavlja implementacija integralnih modelov tudi pri ustvarjanju omrežij med izobraževalci, raziskovalci, skupnostjo, gospodarstvom preko praktičnega izobraževanja. Temu dajejo velik poudarek – praktično izobraževanje jim pomeni usklajevanje med študenti, predavatelji (šolo) in podjetniki,

² Podrobno predstavitev dejavnosti in strukture BC Naklo ter aktualne informacije o njem lahko bralec najde na spletni strani www.bc-naklo.si/.

ki se pri tem povežejo, spoznajo ter boljše razumejo medsebojne zahteve in potrebe. Tako gradijo skrbno, izobraženo, vključujočo in okolju prijazno skupnost.

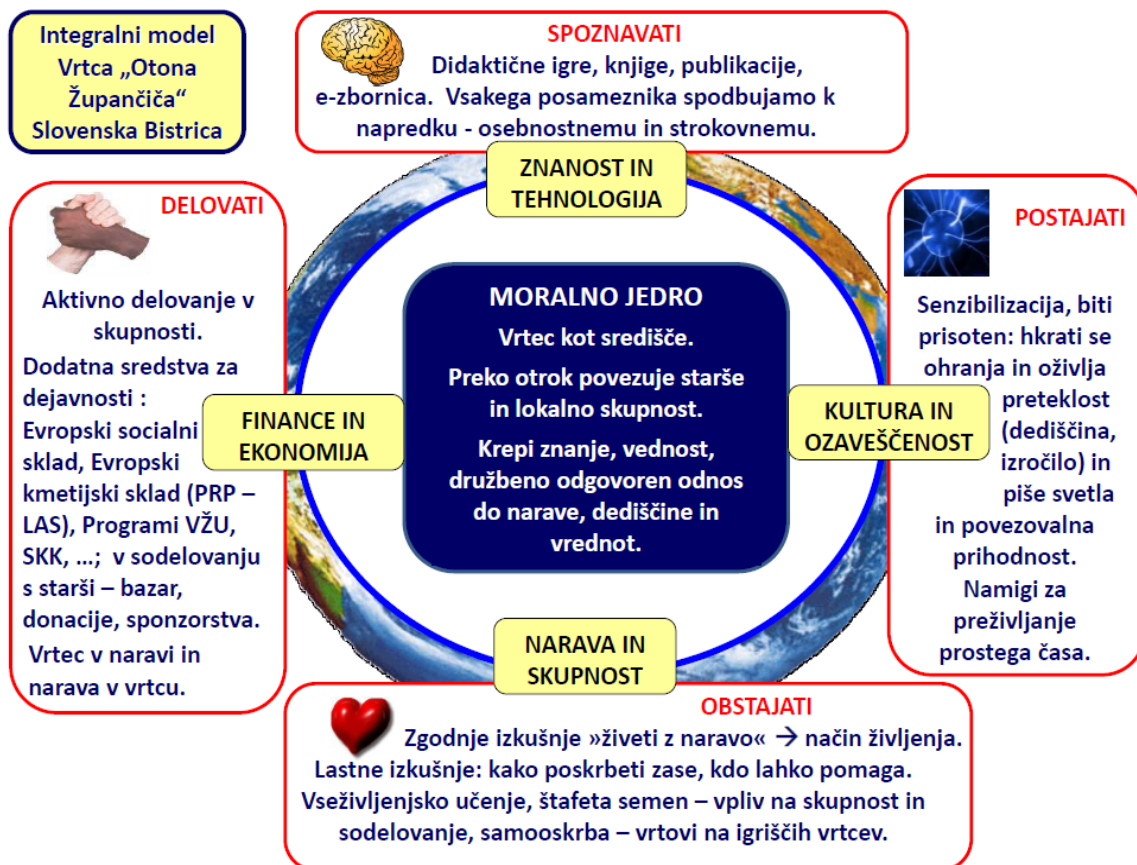
Dva integralna modela že poznamo: biodinamični projekt in Vrtec Slovenska Bistrica

Z Biotehniškim centrom Naklo je povezan tudi biodinamični projekt »Narava nas uči«, ki smo ga predstavili v 19. in 20. nadaljevanju **Integralne serije**. Iz 20. nadaljevanja povzemamo integralni model projekta, ki je še izraziteje kot pri BC Naklo usmerjen v trajnostno preoblikovanje skupnosti in njenega gospodarstva:

Slika: Integralni model projekta »Narava nas uči«

Če je za srednje- in višješolski center ter biodinamični projekt, ki ga financira lokalna skupnost, še nekoliko pričakovano, da aktivno delujeta v skupnosti za trajnostne cilje, pa je taka vloga toliko bolj presenetljiva pri ustanovi predšolske vzgoje. Vrtec Otona Župančiča v Slovenski Bistrici preko otrok povezuje starše in lokalno skupnost, kar je lepo razvidno iz integralnega modela, ki smo ga objavili v 19. nadaljevanju (spodnja slika). Integralno delovanje vrtca pa smo podrobneje predstavili v 13. in 14. nadaljevanju.

Slika: Integralni model Vrtca Otona Župančiča Slovenska Bistrica

»CARE proces«: nov koncept za integralno vzgojo in izobraževanje

Ko razmišljamo o vlogi vzgojno-izobraževalnih ustanov in drugih entitet pri trajnostnem preoblikovanju skupnosti, v katerih delujejo, se nam ponuja še en zanimiv integralni koncept, ki sta ga profesorja Ronnie Lessem in Alexander Schieffer razvila v zadnjih letih: CARE proces. Podobno kot pri GENE procesu³ sta oblikovala pomenljiv akronim, ki ga je skoraj nemogoče prevesti v vseh odtenkih (vsaj nam nosilec Integralne zelene Slovenije to še ni uspelo). Na tem mestu ga lahko pojmujejo kot skrb za skupnost v najširšem smislu, z upoštevanjem konceptualnega okvira integralnih svetov. Z besedami Lessema in Schiefferja integralni CARE proces opredelimo kot:

- ❖ **C: Community activation** – Aktiviranje skupnosti
- ❖ **A: Awakening Individual and Collective Consciousness** – Prebujanje posameznika in kolektivne ozaveščenosti
- ❖ **R: Innovation driven institutionalized Research** – Institucionalizirano raziskovanje, ki ga poganjajo inovacije
- ❖ **E: Embodiment via Transformative Education & Enterprise** – S transformirajočima vzgojo in izobraževanjem ter podjetjem do (integralnega) utelešenja

O uporabi CARE koncepta pa več po enotedenskem premoru – 91. nadaljevanje bo na vrsti v ponedeljek, 30. julija.

Dr. Darja Piciga

³ Opisan v [22. nadaljevanju](#), v okviru integralne ekonomije pa v [24. nadaljevanju](#).